

[Justitsministeren.]

ner har det ofte med styrke været fremhævet, at tidsbestemtheden medfører et psykisk pres, der ikke retfærdiggøres af bedre behandlingsresultater. De foreliggende opgørelser over recidiv efter ophold i ungdomsfængsel viser et meget betydeligt tilbagefald. Jeg vil dog mene, at man har tillagt tidsbestemtheden og de uheldige psykiske virkninger heraf en for stor betydning i overvejelserne om afskaffelse af sanktionen ungdomsfængsel i dens nuværende form. I praksis er der i vid udstrækning sket en standardisering af opholdenes varighed. Imidlertid må jeg tillægge det stor betydning, når lederne af vore tre ungdomsfængsler enstemmigt over for straffelovrådet har givet udtryk for, at enhver, der har været knyttet til et ungdomsfængsel, har erfaret, at tidsbestemtheden af de indsatte føles som en meget alvorlig belastning.

Straffelovrådets flertal har givet udtryk for, at sanktionen ungdomsfængsel på grund af sin tidsbestemthed og til dels opholdenes varighed er kommet ud i en så alvorlig krisetilstand, at man bør søge nye veje for at komme frem til sanktionsformer over for de unge, som rummer muligheder for behandlingsmæssige fremskridt. Jeg er enig heri, og jeg foreslår derfor ungdomsfængsel afskaffet som en selvstændig relativt tidsbestemt frihedsstraf.

En overgang til tidsbestemte straffe vil bevirke, at der med hensyn til første ophold i ungdomsfængsel vil fremkomme kortere straffetider end dem, der nu følger af dom til ungdomsfængsel. Omvendt vil domfældelse for ny kriminalitet efter prøveløsladelse i et vist omfang føre til længere straffe end de ophold, som nu følger efter genindsættelse. Straffelovrådet har i sin betænkning advaret mod tendenser til en udmålingspraksis, som på en for skematisk måde lader straffene stige efter gentagne tilbagefald. Jeg tror, domstolene vil være opmærksomme på dette spørgsmål.

Afskaffes ungdomsfængselssanktionen, må der administrativt gives regler om unge lovovertræderes afsoning af almindelig fængselsstraf. Ved udformningen af disse regler må der tages særligt hensyn til de unges behov for behandling såvel med sigte på modning og karaktermæssig udvikling som på undervisning, oplæring og uddannelse.

Dette gælder ikke mindst de unge mellem 15 og 18 år, over for hvem tidsbestemt frihedsstraf utvivlsomt i et vist omfang vil blive anvendt, såfremt ungdomsfængsels-sanktionen afskaffes. Jeg har herved bemærket mig, at ledelsen af børne- og ungdomsforsorgen over for straffelovrådet har tilkendegivet, at man ikke ser sig i stand til at tage sig af alle unge lovovertrædere mellem 15 og 18 år.

Den kriminologiske undersøgelse om virkningen af den helt tidsbestemte foranstaltning forvaring, som Kriminalistisk Institut foretog på foranledning af straffelovrådet, og som er offentliggjort i betænkning nr. 644/1972, har ikke givet holdepunkter for at antage, at der af hensyn til recidivrisikoen er grund til at opretholde foranstaltningen.

Forvaring i sin nuværende form foreslås derfor ophævet. Hensynet til direkte fareafværgelse taler imidlertid for i et begrænset omfang at kunne anvende en tidsbestemt foranstaltning, ikke mindst over for farlige karakterologisk afvigende lovovertrædere. I overensstemmelse med straffelovrådets indstilling foreslås derfor i stedet indført en tidsbestemt retsfølge (forvaring), der kun kan anvendes, når den er påkrævet til forebyggelse af fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og kun i forbindelse med domfældelse for visse nærmere angivne grove forbrydelser. Der er ikke i bestemmelsen herom optaget nogen psykiatrisk karakteristik af lovovertræderen, men det må dog antages, at forvaring i det væsentlige vil finde anvendelse over for personer, som er præget af udtalte karaktermæssige afvigelser. Forvaring vil fremtidig ikke kunne anvendes over for berigelsesforbrydere og andre lovovertrædere, der ikke udtrykkelig er omfattet af den pågældende bestemmelse.

Det foreslås endvidere, at den særlige strafart særængsel afskaffes, således at det beror på fængselsvæsenets bestemmelse, under hvilke anstaltsforhold tidsbestemt straf skal fuldbyrdes.

Det er ved forslaget forudsat, at der både med hensyn til forvaring og fængselsstraf opretholdes fuldbyrdelsesformer, ved hvilke der bygges på den her i landet udviklede behandling af karaktermæssigt afvigende personer.

I tilslutning til de nævnte ændringer foreslås de særlige retsfølger over for kriminelle